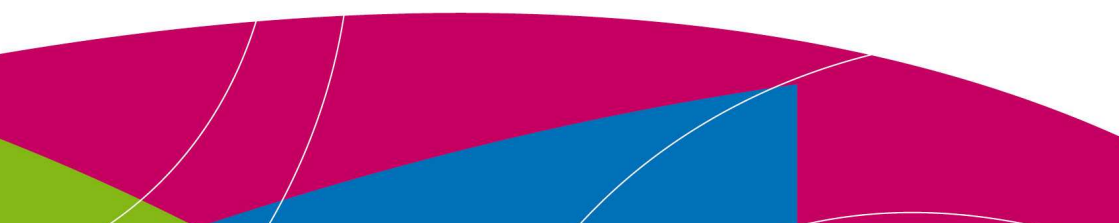

Operatie aan de neusbijholten

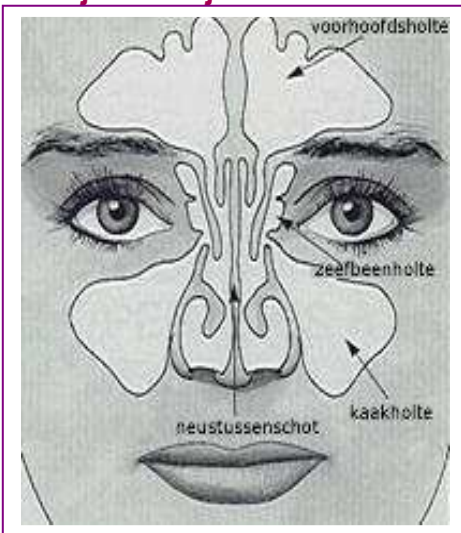
FESS: Functional Endoscopy Sinus Surgery

Poli KNO

Uw KNO arts heeft voorgesteld om een neusoperatie te laten doen vanwege reuk en/of neusklachten. Het doel van een neusbijholte operatie is het verwijderen van een chronische ontsteking en de eventueel aanwezige neuspoliepen. In deze folder kunt u lezen wat de neusbijholten zijn en hoe de voorbereiding, de operatie en de nazorg eruit zie.

Wat zijn neusbijholten?

Neusbijholten zijn holle ruimten (sinussen) in het hoofd. Ze bevinden zich boven en naast de neus en staan in directe verbinding met de neusholte. De meest bekende holten zijn de voorhoofdsholten boven de ogen en de kaakholten achter de wangen.

Minder bekend maar zeker zo belangrijk zijn de holten in het zeebeen. Deze zeebeenholten bestaan uit een systeem van vele kleine holten. Ze bevinden zich aan beide kanten tussen de neusholte en de oogkas. De neusbijholten zijn bekleed met hetzelfde slijmvlies als in de neus. Tussen bijholte en neus zit een kleine opening. Hierdoor is de druk in de bijholte gelijk aan de druk in de buitenlucht.

Waarom een operatie aan de neusbijholten?

De opening tussen de bijholte en de neus kan verstopt raken door bijvoorbeeld verkoudheid, poliepen, allergie of een scheef neustussenschot. Er ontstaan dan problemen als onderdruk, vochtophoping, slijmvlieszwelling en ettervorming. Klachten die hieruit voorkomen zijn hoofdpijn, snotneus, hoesten, slechthorendheid en verergering van een eventueel bestaande bronchitis.

Wanneer een ontsteking aan de bijneusholten niet geneest ondanks intensieve therapie met bijvoorbeeld medicijnen of spoelingen, dan spreekt men van een chronische ontsteking. Het kan een op zichzelf staande ontsteking zijn van één bijholte, er kunnen ook meerdere bijholten tegelijk ontstoken zijn. Vooral in het geval van een chronische ontsteking van de zeeftbeenhouten kunnen ook de kaakhouten en eventueel zelfs de voorhoofdshouten geblokkeerd en ontstoken raken.

Een dergelijke ontsteking is meestal de belangrijkste reden voor een operatie aan de neusbijholten. De centrale positie van het zeeftbeen speelt daarbij in het algemeen een belangrijke rol.

Vorbereiding

De afdeling Zorgplanning regelt de opname- en operatieplanning en een afspraak voor een bezoek aan de poli Preoperatieve Screening in verband met de narcose. Meestal krijgt u 1 à 2 weken voor de operatie bericht van de afdeling Zorgplanning wanneer de operatie zal plaatsvinden. Normaal gesproken wordt u opgenomen op de dag van de operatie.

Tien dagen vóór de ingreep dient, u in overleg met uw arts, te stoppen met het gebruik van acetylsalicylzuur. Dit zuur remt de bloedstolling, waardoor wonden langer kunnen nabloeden. Acetylsalicylzuur zit bijvoorbeeld in Aspirine, Ascal, acetosal en Witte kruispoeders. Mogelijk heeft uw specialist een medicijn voorgeschreven dat acetylsalicylzuur bevat. Neem in dat geval contact met hem of haar op. Paracetamol bevat geen acetylsalicylzuur, dit mag u dus wel gebruiken.

Indien u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, zoals Ascal, Marcoumar of Sintrom mitis, meldt dit dan aan de specialist. Het gebruik van dergelijke medicijnen wordt in principe vóór de operatie tijdelijk gestopt.

Dag van de operatie

Wordt u 's ochtends geopereerd dan mag u vanaf 24.00 uur niets meer eten of roken. Wanneer u na de middag wordt behandeld, kunt u 's morgens om 8.00 uur nog een licht ontbijt gebruiken (thee met beschuit). Daarna niets meer eten of roken. Water en thee (zonder melk) mag u echter tot 2 uur voor het afgesproken tijdstip van opname gebruiken.

U meldt zich op het afgesproken tijdstip bij de afdeling waar u wordt opgenomen. Na een opnamegesprek met de verpleegkundige krijgt u de voorbereidende medicatie voor de anesthesie. Het is belangrijk dat u voor de ingreep nog even plast, zodat de blaas leeg is.

Wanneer u een kunstgebit en / of contactlenzen draagt moet u deze uithalen.

Ook mag u tijdens de operatie geen sieraden, make-up en nagellak dragen.

Tijdens de operatie draagt u een operatiehemd. Een verpleegkundige rijdt u met uw bed naar de voorbereidingsruimte van de operatieafdeling. Vervolgens krijgt u een infuus. U gaat naar de operatiekamer en schuift over op de operatietafel. Voordat de anesthesioloog u de narcosemiddelen via het infuus toedient, wordt eerst de bewakingsapparatuur aangesloten. Na toediening van een snelwerkend slaapmiddel bent u binnen een halve minuut in een diepe slaap.

Operaties aan de kaakholten

Als medicamenten en kaakspoelingen niet helpen, zijn de volgende operaties mogelijk:

Drainage

Deze operatie gebeurt vooral bij kleine kinderen. Tussen de neus en de kaakholte wordt een buisje gelegd. Door het buisje kan de kaakholte enkele malen per dag worden gespoeld. Het kind blijft voor de behandeling enkele dagen in het ziekenhuis. Wanneer de spoelvloeistof helder is, worden de buisjes verwijderd.

Antrostomie (infundibulotomie)

Er wordt een opening gemaakt in de middelste neusgang, tussen de neus en de kaakholte. Zo kan er weer lucht in de bijholte komen.

Bovendien kan de kaakholte via deze opening worden gespoeld of schoongezogen, zonder dat er geprikt hoeft te worden. U kunt na één dag weer naar huis. De nabehandeling bestaat uit het spoelen, druppelen of sprayen van de neus. Eventueel kan de arts u een neuszalf en antibiotica voorschrijven.

Soms komt het voor dat er na de ingreep een verdoofd gevoel aan de voortanden optreedt. Dit gevoel verdwijnt na enkele weken tot enkele maanden.

Luc-operatie

De kaakholte wordt vanuit de mond geopend; onder de bovenlip, boven de tanden. Het slijmvlies dat te ziek is om te kunnen genezen wordt verwijderd.

Pijn na de operatie komt weinig voor. Wel kan zwelling van de wang optreden. Na de ingreep zitten er onder de bovenlip enkele hechtingen, die vanzelf verdwijnen. Probeer te vermijden met uw tong aan deze hechtingen te peuteren. In uw neus worden neustampons achtergelaten.

Een eventuele gebitsprothese kunt u de dag na de operatie weer dragen.

Eén tot drie dagen na de operatie mag u naar huis. De nabehandeling bestaat uit het spoelen, druppelen of sprayen van de neus. Eventueel kunt u neuszalf en antibiotica gebruiken.

U zult enkele malen moeten terugkomen naar de polikliniek om de kaakholte te laten uitzuigen of spoelen. Dit is niet pijnlijk.

Operatie aan andere bijholten, meestal endoscopisch

Voor een goed zicht op het operatiegebied kan uw KNO-arts gebruik maken van een modern hulpmiddel; een endoscoop. Dit is een klein buisje met een uitgebreid stelsel van lenzen, waardoor nauwkeurig de inhoud van de neus bekeken kan worden. De KNO-arts brengt de endoscoop door de neusopening naar binnen. Daarna kunnen speciale instrumenten worden ingebracht, waarmee de neusholten kunnen worden opengelegd en bijvoorbeeld poliepen kunnen worden verwijderd. De endoscoop maakt het mogelijk goed te zien waar de ontsteking zit en welke gebieden met rust kunnen worden gelaten. Een endoscopische operatie gebeurt dus via de

neusholte, er ontstaat geen uitwendig litteken. De wondjes worden niet gehecht, maar genezen vanzelf.

Als de operatie is beëindigd, wordt meestal een gaasverband / tampon in beide neusgaten achtergelaten. Dit dient om nabloeden te voorkomen.

Uitruiming etmoïdcellen (ethmoïdectomie)

De etmoïdcellen zijn kleine holtes, ook wel zeefbeenholten genoemd. Ze bevinden zich tussen het bovenste deel van de neus en de oogkas. Neuspoliepen ontstaan meestal vanuit deze cellen. De holten kunnen worden verruimd vanuit de neus, zodat er geen verdere poliepvorming kan ontstaan. Na de ingreep kan de neus tijdelijk bloeden. De nabehandeling bestaat uit het spoelen, druppelen of sprayen van de neus. Eventueel kan de specialist u corticosteroïdspray en antibiotica voorschrijven.

Drainage van de voorhoofdsholte

Soms is een ontsteking van de voorhoofdsholte niet te genezen met medicamenten en/of kleine ingrepen aan de neus. De holte wordt dan van buitenaf opengemaakt door een sneetje in de wenkbrauw. In de opening worden één of twee kunststofbuisjes geplaatst. Deze blijven daar ongeveer één week zitten. Soms is het nodig de holte door deze buisjes te spoelen. Wanneer de spoelvloeistof helder is, worden de buisjes verwijderd. U kunt dan naar huis, meestal 3 à 4 dagen na de ingreep. Pijn na de ingreep komt vrijwel niet voor. De hoofdpijn die vaak aanwezig was vóór de operatie, is geheel verdwenen.

Andere maatregelen ter voorkoming van ontstekingen aan de bijholten

U zult ernaar streven, een ontsteking aan de bijholte zo snel mogelijk te genezen en deze in de toekomst willen voorkómen.

Misschien is de vorm of de doorgankelijkheid van uw neus zo slecht, dat herhalingen van een holteontsteking te voorspellen zijn. In dat geval zal een correctie aan uw neus geadviseerd worden. Dit kan een inwendige -of een uitwendige correctie zijn. Ook kan het zijn dat allergie een rol speelt. Dit kan worden uitgezocht. Mogelijk zijn er nog andere factoren die een rol spelen. Uw specialist kan u daarvoor informeren.

Na de operatie

Na de ingreep blijft u in de uitslaapruijnte (recovery) van de operatieafdeling tot u goed wakker bent. Daarna haalt een verpleegkundige van de verpleegafdeling u weer op.

Van het gaasverband of de tampons krijgt u een drukkend gevoel in de neus en soms wat hoofdpijn. U kunt niet door de neus ademen en krijgt daardoor een droge mond. Ook is het mogelijk dat uw ogen tranen. De onderkant van de neus is bedekt met een gaasje. De verpleegkundige verschoont dit regelmatig.

De pijn na de operatie is meestal gering en goed met pijnstillers te bestrijden.

De neustampons worden na drie dagen verwijderd. Dit kan even vervelend zijn. Als de neus tampons langer moeten achterblijven in uw neus, dan kunt u toch naar huis gaan. Er wordt dan een afspraak gemaakt om de neustampons te verwijderen.

Na de operatie is uw neus zeker nog niet genezen. Eigenlijk begint de genezing dan pas. De ontstekingsproducten kunnen namelijk nu voor het eerst de neusbijholten verlaten. Uw specialist zal u vertellen hoe u deze reiniging kunt bevorderen.

Gedurende de eerste dagen na de operatie is er een kans dat er een beetje vers bloed of wat bloederig slijm uit uw neus komt. Soms kunnen zelfs oude bloedresten uw neus verlaten. Dit stopt meestal na enige tijd vanzelf.

Het schoonhouden (spoelen) van uw neus is erg belangrijk. Dit moet in overleg met de arts gebeuren. De verpleegkundige zal u leren hoe u uw neus het beste kunt spoelen. Door het spoelen kan het slijmvlies van de holten weer tot rust komen.

U mag de eerste twee weken na de operatie uw neus niet snuiten. In de plaats van te snuiten kunt u beter uw neus ophalen. Dit voorkomt dat lucht en ontstekingsproducten buiten het zeefbeen geperst worden.

Opnameduur

De opname duurt meestal twee dagen. In het geval van sinusdrains is dit drie à vier dagen. De controleafspraak is meestal na één week.

Adviezen voor thuis

Mogelijk voelt u zich de eerste dagen thuis nog niet zo fit. Dit komt onder andere door de narcose die u heeft gehad. Bij pijn kunt u paracetamol 500 mg innemen, maximaal 6 x daags. Gebruik de eerste twee weken na de operatie alleen paracetamol. Dus geen aspirine, Ascal, acetosal of Witte kruispoeders.

In overleg met uw specialist kunt u twee weken na de operatie het gebruik van acetylsalicylzuur eventueel hervatten.

Het is verstandig om de eerste week na thuiskomst binnen te blijven. U kunt met lichte activiteiten beginnen en deze uitbreiden zonder te forceren. Wanneer u weer kunt gaan werken, naar school gaan of sporten overlegt u met de KNO-arts bij de eerstvolgende controle op de poli.

Het is verstandig om niet te roken omdat dit de wondgenezing van het slijmvlies nadelig beïnvloedt.

Voorkomen van drukverhoging in de neus

De eerste twee weken na de operatie moet u voorkomen dat er drukverhoging

in de neus ontstaat. Dit kunt u voorkomen door:

- Niet te bukken, te tillen en te persen
- U mag de neus niet snuiten wel zachtjes ophalen;
- Niezen met de mond open. Als u veel moet niezen, kunt u hiervoor een geneesmiddel aan de huisarts vragen.

Voorkomen van bloedvatverwijding

Door warmte ontstaat verwijding van de bloedvaten waardoor een bloeding kan optreden. U kunt dit voorkomen door:

- Niet te heet te douchen;
- Eten en drinken iets te laten afkoelen;
- Geen gebruik te maken van sauna en/of zonnebank;
- De eerste drie dagen niet in de zon te gaan lopen of zitten.

Is er een kans op complicaties?

Bij iedere operatie, ook een operatie aan de neus, is er sprake van enig risico.

Er kan bijvoorbeeld een infectie optreden of een onverwachte bloeding.

Daarnaast zijn er specifieke complicaties voor deze ingreep.

- Soms kunnen er neusbloedingen optreden;
- Oogcomplicaties kunnen zijn:
 - bloeditstorting
 - lucht in de oogkas. Het oog is dik en u hoort een knisperend geluid bij drukken.
- Heel zelden kan er, via de neus, lekkage van hersenvocht optreden.
- In de praktijk zijn complicaties bij een neusoperatie zeldzaam.

Belangrijk

In de volgende gevallen raden wij u aan contact op te nemen met het ziekenhuis:

- neusbloeding;
- er kleurloos vocht uit de neus blijft druppelen;
- blauw oog;
- dubbel zien;
- temperatuurstijging boven de 38,5° C.

Op werkdagen tussen 8.00 – 16.30 uur kunt u bellen met de poli KNO, telefoon: 0495 - 57 22 90.

Op andere tijden kunt u contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp, telefoon: 0495 - 57 21 60.

Heeft u nog vragen?

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft kunt u contact opnemen met de poli KNO, telefoon: 0495 - 57 22 90.

R337.14 2011-12

1128038

